

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **A. Z.**, zastoupená advokátkou Mgr. Petrou Severovou, se sídlem 5. května 163, Sokolov, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 20. 4. 2023, č. j. RN-X, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 12. 2023, č. j. 17 Ad 11/2023 - 68,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně advokátce Mgr. Petře Severové **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 2 600 Kč. Tato částka bude jmenovaně vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady zastoupení žalobkyně **nese** stát.

Odůvodnění:

[1] Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 4. 2023. Tímto rozhodnutím byly podle § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb. ve spojení s § 90 odst. 5 správního řádu zamítnuty námitky žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 27. 1. 2023 vydané v prvním stupni. Posledně uvedeným rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobkyně o přiznání invalidního důchodu pro nesplnění podmínek § 39 zákona č. 155/1995 Sb., (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť i když byla posudkem lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Sokolově ze dne 13. 1. 2023 uznána invalidní v prvním stupni od 5. 3. 2009, nezískala v období deseti let před vznikem invalidity 5 let pojištění (pouze 1 rok) a v období

dvaceti let před vznikem invalidity 10 roků pojištění (pouze 4 roky a 94 dnů). Současně nesplnila ani podmínku 5 let pojištění v období 10 let po vzniku invalidity, neboť získala pouze 3 roky a 1 den pojištění. Nárok na dávku jí tak nevznikl. Datum vzniku invalidity pak bylo v rámci námitkového řízení, z něhož vzešlo napadené rozhodnutí žalované, potvrzeno i posudkem lékaře LPS žalované ze dne 14. 4. 2023.

[2] Podstatná pro rozhodnutí ve věci byla v daném případě otázka data vzniku invalidity žalobkyně. Při posouzení této otázky vycházel krajský soud především z posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí – pracoviště Plzeň ze dne 10. 10. 2023 (dále jen „posudek PK MPSV“). Na základě tohoto posudku dospěl k závěru, že zdravotní stav žalobkyně je dlouhodobě nepříznivý a je podmíněn primárně parciální epilepsií se sporadickou generalizací. Toto postižení, v. s. posttraumatické etiologie, je relativně kompenzované při léčbě, antiepileptická medikace je nasazena od roku 1992, MRI mozku v roce 2002 bylo bez patologických změn, EEG v roce 2006 vykazovalo normální graf. Kromě tohoto základního onemocnění trpí žalobkyně dalšími zdravotními problémy uvedenými v diagnostickém souhrnu. Její zdravotní stav tak odpovídá kapitole VI., položce 4b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. a pokles pracovní schopnosti s přihlédnutím ke všem zjištěným chorobám a s použitím § 3 odst. 2 citované vyhlášky činí 45 %.

[3] K otázce data vzniku invalidity pak PK MPSV poukázala na skutečnost, že od roku 1992 byla žalobkyně až do zjišťovací prohlídky z dubna roku 2009 posuzována celkově 12x posudkovými orgány v různých řízeních, žádný stupeň invalidity však do té doby nebyl zjištěn. Ke změně posudkového hodnocení pak nedošlo ani v četných následných řízeních, a to až do vydání napadeného rozhodnutí. Za této situace považoval krajský soud určení data vzniku invalidity za přesvědčivé a uzavřel, že žalobkyně podmínky nároku na invalidní důchod z důvodu chybějící doby pojištění nesplňuje.

[4] Kasační stížnost podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) formálně z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Konkrétně namítala, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, neboť krajský soud neprovedl dokazování v potřebném rozsahu. Řádně se především nezabýval tvrzením stěžovatelky, že její nepříznivý zdravotní stav, jehož důsledkem je její invalidita, trvá už od roku 1981. V této souvislosti připomněla, že její zdravotní potíže se datují již od dětství, kdy byla sražena automobilem a došlo u ní k vážnému poranění hlavy a mozku. Postupně u ní docházelo ke zhoršování zdravotního stavu, trpěla nesnesitelnými bolestmi hlavy a páteře a upadala do bezvědomí. Epilepsie u ní byla diagnostikována právě v roce 1981. Z dosud vydaných posudků o invaliditě vyplývá, že za období od 7. 5. 1981 do 4. 3. 2009 nebyla přes své zdravotní potíže uznána částečně invalidní podle dřívějších předpisů (zákona o důchodovém zabezpečení a zákona o důchodovém pojištění). Není však zřejmé, proč byla uznána částečně invalidní (invalidní v I. stupni) až od 5. 3. 2009, jestliže její zdravotní stav je po celou dobu stejný. Jednotlivé posudky jsou podle jejího názoru povrchní a nemají řádné zdůvodnění. Proto měl být v řízení před krajským soudem vypracován doplňující posudek PK MPSV, který by se k této otázce explicitně vyjádřil. S ohledem na výše uvedené stěžovatelka navrhl, aby byl napadený rozsudek zrušen, eventuálně aby Nejvyšší správní soud společně s ním zrušil i rozhodnutí žalované o námitkách.

pokračování

[5] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaná uvedla, že napadený rozsudek krajského soudu není nepřezkoumatelný, neboť jeho výrok je srozumitelný a důvody rozhodnutí jsou v odůvodnění rozsudku řádně uvedeny. Navrhla proto, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

[6] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud přistoupit k meritornímu posouzení námitek uplatněných v kasační stížnosti, musel posoudit otázku její přijatelnosti.

[7] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.

[8] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti byla poprvé definována v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Kasační stížnost je přijatelná a) pokud Nejvyšší správní soud považuje za nutné posoudit zásadní právní otázku, b) je-li dosavadní judikatura krajských soudů k rozhodné otázce rozdílná, c) je-li zapotřebí provést tzv. „judikatorní odklon“, d) je-li řízení před krajským soudem zatíženo závažnými procesními vadami, jež měly zásadní dopad do hmotných práv účastníků.

[9] Stěžovatelka v projednávané věci neuvedla explicitně žádný z výše uvedených důvodů přijatelnosti kasační stížnosti, nicméně z obsahu jejího podání lze dovodit, že má na mysli důvod uvedený pod písmenem d), konkrétně závažnou procesní vadu spočívající v nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Tento názor stěžovatelky však Nejvyšší správní soud nesdílí.

[10] Stěžovatelka spatřuje uvedenou vadu rozsudku v tom, že krajský soud nedoplnil dokazování dalším posudkem PK MPSV, který by se explicitně vyjádřil k otázce data vzniku její invalidity, konkrétně k tomu, proč byla uznána (částečně) invalidní až od 5. 3. 2009, nikoliv od dřívějšího data, minimálně od roku 1981. Nejvyšší správní soud má však za to, že byť se mohl krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku této otázky věnovat podrobněji, vadou nedostatečného dokazování řízení před soudem netrpí. V této souvislosti Nejvyšší správní soud připomíná, že stěžovatelka byla uznána částečně invalidní podle § 44 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném před 1. 1. 2010 posudkem lékaře OSSZ Sokolov ze dne 10. 4. 2009. Její zdravotní stav byl tehdy hodnocen podle kapitoly VI., oddílu A položky 1 písm. b) přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. a pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti byl stanoven na 35%. Datum vzniku částečné invalidity bylo určeno na základě psychologického nálezu dr. H. ze dne 5. 3. 2009, který dokladoval takovou míru funkčního postižení vyplývajícího z jejího základního onemocnění, že pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatelky již překročil tehdy stanovenou hranici 33%.

[11] K tomu Nejvyšší správní soud podotýká, že ještě posudkem PK MPSV ze dne 26. 8. 2008 (3. 9. 2008), doplněním dne 29. 10. 2008, byl v přezkumném řízení soudním při stejně určené hlavní příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stanoven pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatelky pouze na 25%. Ve všech následných

řízení v letech 2010, 2013, 2014, 2016, 2017, 2018 a 2020 pak bylo datum vzniku (částečné) invalidity stěžovatelky ve výsledku potvrzeno. V projednávané věci pak nebyly stěžovatelkou předestřeny žádné nové skutečnosti, které by již v minulosti nebyly předmětem opakovaného posouzení příslušných posudkových orgánů, proto krajský soud neměl důvod k tomu, aby dokazování k uvedené otázce doplňoval. Jen na okraj Nejvyšší správní soud poznamenává, že správní spis se všemi posudky, rozhodnutími žalované i rozhodnutími soudů, jež se věnovaly otázce nároku stěžovatelky na invalidní důchod, čítá k danému okamžiku 846 stran.

[12] Z výše uvedeného je zřejmé, že nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů (konkrétně pro nedostatek důvodů skutkových), ani jinou vadou řízení napadený rozsudek netrpí, dovozovaný důvod přijatelnosti kasační stížnosti tak není dán. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle výše citovaného ustanovení § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[13] Kasační stížnost byla odmítnuta (pro nepřijatelnost), Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[14] Ustanovená zástupkyně stěžovatelky advokátka Mgr. Petra Severová učinila ve věci dva hlavní úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhl. č. 177/1996 Sb., (dále jen „advokátní tarif“), za což jí náleží odměna vypočtená podle § 7 a § 9 odst. 2 advokátního tarifu v celkové výši 2000,-Kč a náhrada hotových výdajů s tím spojená podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu v celkové výši 600,-Kč, úhrnem tedy 2600,-Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady zastoupení stěžovatelky nese podle § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 20. února 2025

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu